

Kossuth Lajos reformprogramja

Bevezető gondolatok

- Zemplén megyei Monokon született, birtoktalan (evangélikus) nemesi családban, jogi végzettséget szerzett.
- Az 1832-36. évi országgyűlésen a távollévő Zemplén megyei főrendi képviselőt helyettesítette. Itt ismerkedett meg a formálódó reformeszmével, a reformtábor vezetőivel, ám mint megfigyelő a közvetlen munkába nem kapcsolódhatott be.
- Ezen az országgyűlésen született meg az ötlet, hogy megalapítja az Országgyűlési Tudósításokat, amelyben az üléseken zajló vitákról tudósított. A reformkori országgyűlés közönségét alkotó, többnyire nemesi származású értelmiségi fiatalok, az ún. országgyűlési ifjak közül is sokan részt vettek az Országgyűlési Tudósítások készítésében.

A tétel kifejtése

- A Tudósítás az ellenzék szócsöve lett, de az Országgyűlési Tudósítások hatására a – erős cenzúra felügyelete alatt álló – hírlapok is egyre több információt közöltek az országgyűlésen történekről.
- Kossuth az országgyűlés feloszlata után Pestre költözött, itt adta ki a Törvényhatósági Tudósításokat. A lap célja a megyegyűléseken történekről begyűjteni az információkat, s az információk továbbításával megpróbálni a megyék között a kapcsolatot kiépíteni, a reformok ügyét ezzel is elősegíteni.
- A Törvényhatósági Tudósítások miatt Kossuthot 1837 májusában letartóztatták, és 4 évi börtönbüntetésre ítélték. (A börtönben angolul tanult és a közgazdaságtant tanulmányozta.) 1840-ben, az amnesztiarendelelet értelmében szabadult. 1841 januárjában Landerer Lajos felajánlotta neki a Pesti Hírlap szerkesztői állását. Landerer (a többi lapkiadóhoz hasonlóan) a titkosrendőrséggel állt kapcsolatban, azért bízta meg Kossuthot, hogy kézben tudja tartani a kormányzat.
- Kossuth a magyar politikai újságírás megteremtője volt. Ekkor honosodott meg Magyarországon a vezércikk, ezekben népszerűsítette az ellenzék eszméit. A cenzúra miatt ezt általában nem nyíltan, hanem a sorok között elbujtatva hozta nyilvánosságra gondolatait, megszületett a vitázó, elemző publicisztika. („sorok közötti olvasás”)
- A lapban képviselt program fő pontjai:
 - Érdekegyesítés, azaz meg kell találni azokat a célokat, amelyek érdekében a nemes és a jobbágy közötti összefogás megvalósulhat. A nemességnek pedig el kell fogadnia, hogy az érdekegyesítés csak úgy valósítható meg, ha régi jogai csorbulnak – azaz a nem nemesekre is kiterjesztik azokat.
 - a rendi alkotmány helyett egy polgári alkotmány bevezetése, népképviselői országgyűlés (vagyoni cenzusok megtartásával)
 - A kötelező örökváltságot kell bevezetni, amit állami kárpótlással lehet megvalósítani. Ehhez be kell vezetni a közteherviselést is.
 - Az örökváltság egyben azt is jelenti, hogy a földet polgári tulajdonná kell nyilvánítani.
 - A gazdaság terén úgy gondolta, hogy a fejlődés záloga a védővám, ezekkel lehet a nemzetgazdaságot megvédeni. A kettős vámrendelet (1754) a Birodalom összessége és Ausztria érdekei szerint szabályozta. A magyar ipar fejlődése érdekében szervezték meg az első Iparkiállítást, alapították meg az Iparegyesületet, majd 1844-ben a Védegyletet.
 - A Védegylet tagjai vállalták, hogy magyar árut vásárolnak, ezzel próbálják a keresletet megnövelni, így ösztönözni fogja a termékek itthoni előállítását és vásárlását.
 - Kossuth a magyar érdekeket az udvar ellenében is képviselni akarta. Ez nem jelentett szakítást a Birodalommal, hanem arra törekedtek, hogy Ausztria és Magyarország viszonya egy perszonáluniós kapcsolat irányába mozduljon el.

- Nemzetiségi kérdésben az egy politikai nemzet koncepciót vallották. Eszerint a nemzetiségek egyénileg minden olyan jogot megkapnak, mint a magyarok, de közösségként nem ismerik el őket, nyelvi kérdésként kezelik különállásukat, se nem ismerik el politikai törekvéseiket (pl. kollektív jogok, önkormányzat, területi autonómia).
- A lap sikere és egyre egyértelműbb politikai szervező szerepe miatt a hatóság megpróbálta Kossuthot meghátrálásra kényszeríteni. 1844-ben leváltották a Pesti Hírlap éléről. A lap nem szűnt meg, a centralisták orgánumává lett.

A tétel összegző lezárása

- A Pesti Hírlap érzelmekre ható, radikális hangvétele sértette Széchenyi érzékenységét, ráadásul Kossuth szinte minden kérdésben támadta az egyre mérsékeltebb (óvatosabb) Széchenyit. Széchenyi megkísérelt a mérsékeltebb liberálisok (Batthyány Lajos, Deák Ferenc) bevonásával egy középpártot létrehozni, de kudarcot vallott, ui. Deákék nem kívánták megbontani a liberálisok egységét.
- Ekkor fordult Széchenyi nyíltan Kossuth ellen (1841– Kelet Népe). Széchenyi szerint célok tekintetében nincs különbség kettejük között, csak az eszközök különböznek. Szerinte azonban Kossuth veszélyezteti a békés reformokat a radikális politikával, ez ui. vagy a kormányzat ellenállását vagy forradalmat generál.
- Kossuth 1844-re a liberális ellenzék egyik meghatározó alakjává lett. Az 1846-os galíciai felkelés véres leverése azonban arra hívta fel a figyelmet, hogy a bécsi udvar erőszakos eszközöktől sem riad vissza, ha érdekei védelméről van szó. Ez a tapasztalat az ellenzékét is gyorsabb előrehaladásra ösztönözte, 1847-ben megfogalmazták a programjukat összefoglaló Ellenzéki Nyilatkozatot, amelyet elfogadott a liberális ellenzék mérsékeltebb (Batthyány és Deák) valamint radikálisabb (Kossuth) vezette szárnya is.
- Kossuth 1847-ben lett Pest megye követe az országgyűlésen, így lehetőséget kapott arra, hogy a döntéshozatalt közvetlenül is befolyásolhassa a többi ellenzéki követ vezéréként.

További érdekes oldalak vagy ötletek

- Kossuth Lajos politikai programja
- Széchenyi és Kossuth vitája